

MUR UTE, MUR INNE

Tilbygg i bærende murverk, Vinderen, Oslo

ARKITEKT: DAHLE/DAHLE/BREITENSTEIN AS ARKITEKTER

Tekst: Einar Dahle

Foto: nispe@datho.no

Programmet var klart: Overdekket uteplass, utvidelse av kjøkken m/ spise-plass, kontor/arbeidsrom i 1. etasje; bad, soverom og vaskerom i 2. etasje.

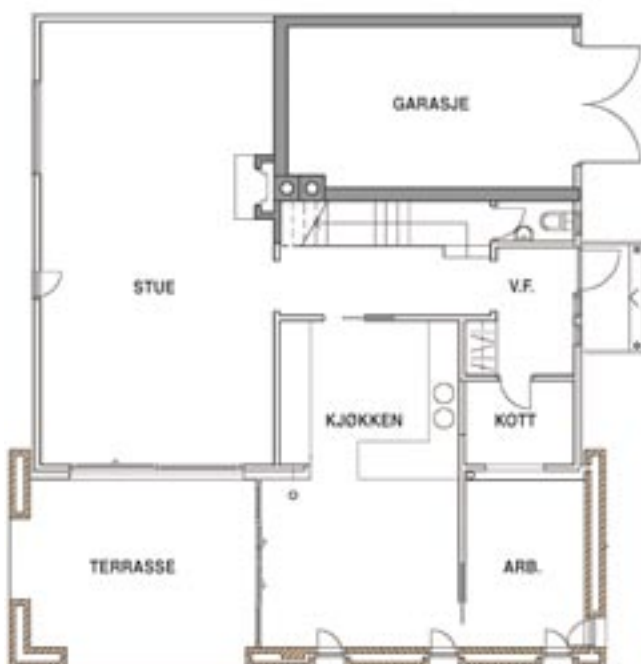
Du har en byggherre og et arkitektkontor. En byggherre med et klart definert romprogram og et like tydelig ønske om byggematerial: Sekkeskurt tegl.

Arkitektkontoret hadde ingen problemer med å identifisere seg med ønsker a priori. Romprogrammet var oppstått av behov. Materialvalget yrkesmessig betinget. MURs redaktør på vegne av seg selv og husband visste som ingen annen hva som holder.

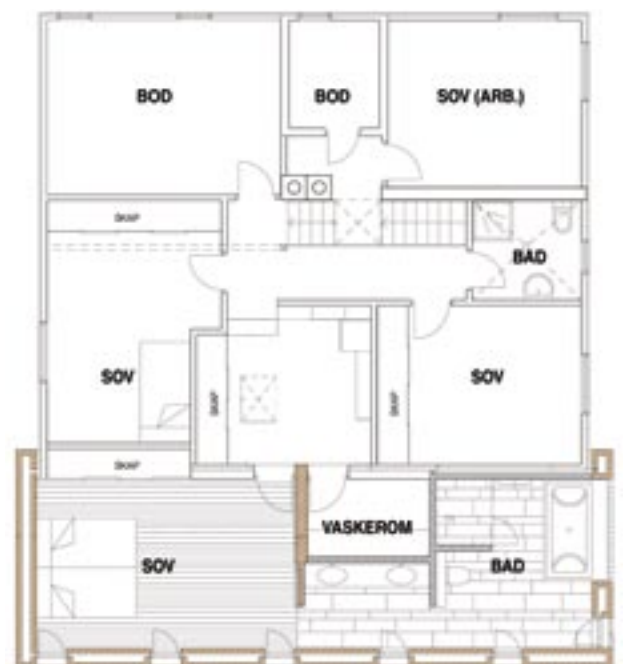
Utfordringen var å få ønsket realisert teknisk, formmessig og funksjonelt som plan og opplevelse. Av hensyn til naboer, til huset selv og haven, var et tilbygg mot syd – nærmere veien – det logiske. For det første kunne da stuen som var stor nok holdes intakt, og de to soverommene

Plan 1. etasje

Plan 2. etasje

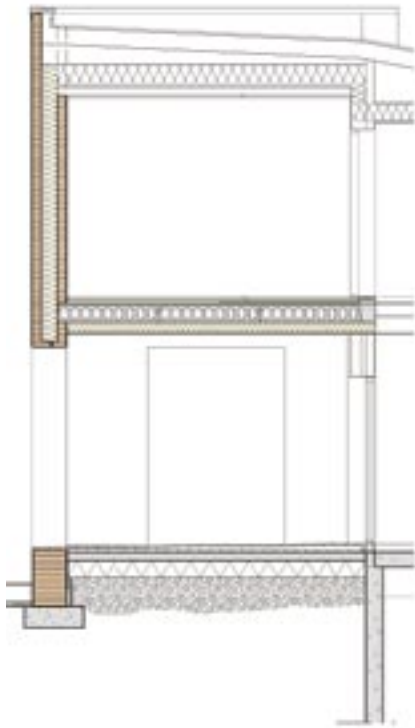

Muringen startet i midten av mars -05 (fundamenteringen ble unnagjort om høsten). Meget rask fremdrift takket være dyktige murere som i starten var alene på byggeplassen: To mann – pluss to til som forsterkning ved spesielle arbeidsoperasjoner som f.eks. sekkeskuring av store flater.

I tillegg er «gavlene» bærende; på midten bæres dekket av en ståldrager som spenner fra en stålsøyle til den murte innervangen. Sistnevnte er lokalt forsterket med en «innvendig» murt pilaster. Den lange overdekningen over terrassen er både horisontal- og vertikalarmert. Dekkelementene ligger her an på stålvinkler. Etter at innervangen var murt opp én etasje ble isolasjonen montert og yttervengen ble murt opp som støtte for innervangen. Deretter ble dekkeelementene heist på plass.

Allerede i midten av mai var 2. etasje ferdig murt, byggmesteren kunne legge limtreddene på plass, og bygget ble lukket.

på hver sin «gavl» beholdes, mens det midterste ble fordelingsrom.

Spørsmålet var hele tiden; hvordan skulle murhuset møte trehuset? Et minimalistisk, mørkbeiset, kjellerløst pulttak-hus med knappe og godt funderte detaljer, et hus med særpreg tegnet av arkitekt MNAL Ingri Stein på tidlig 60-tall. Et sært, men meget presist hus. Et hus vi likte og respekterte og som vi egentlig ikke ønsket å omforme.

Vi endte opp med å lage en stor gest – en rettvisklet u-form – som vi stakk det gamle huset inn i, eller interpretert på en annen måte: det gamle trehuset ble omfavnet av en ny mur. Tilbygget er altså ikke et hus per se, men en regelrett omfavelse. Resultanten – det nye huset – fikk ny fasade mot veien, en fasade som skjulte den gamle, men tok vare på

Adresse:	Holmenveien 25, 0374 Oslo
Byggherre:	Mari Flaata og Pål F. Heffer
Arkitekt:	Dahle/Dahle/Breitenstein as Arkitekter v/ arkitektene MNAL Christian Dahle, Einar Dahle, Kurt Breitenstein. Medarb.: Sivilarkitekt Diana Baker
Rådg. mur:	Siviling. Geir Wold-Hansen, Mur-Sentret (ansv.: Oliver as)
Murmester:	Murermester Svend Kristiansen v/ Svend og Flemming Kristiansen i samarbeid med Oddvar og Jarle Kirkeberg
Byggmester:	Din Håndverker Karstensen v/ Jan-Erik Karstensen og Rune Nilsen
Tegl:	Wienerberger; type ru rød fra Bratsberg Teglgverk
Puss/mørtel:	Murmørtel KC 20/80 og sekkeskuringsmørtel m/ marmortilslag farge NCS S 1005-Y20R fra Bygg Grossisten v/ Georg Welle
Forankring:	BI-Produkter v/ Asbjørn Ingeberg
Fliser:	Flisekompaniet (Sandstein til bad fra Lenngren & Co Naturstein AS)
Byggeår:	2005

Konstruksjon: Bærende teglmurverk: 410 mm skallmurvegg m/ 170 mm mineralull i hulrommet. Ut- og innvendig sekkeskurt/filset med gjennomfarget mørtel. Overdekning over terrasse og over glassbyggesteinsfelt er vertikalarmert. Støpt gulv på grunn. Elementdekke i betong over 1. etg. Papptekket trettak m/ limtredragere. Keramiske fliser på gulv og terrasse i 1. etg.

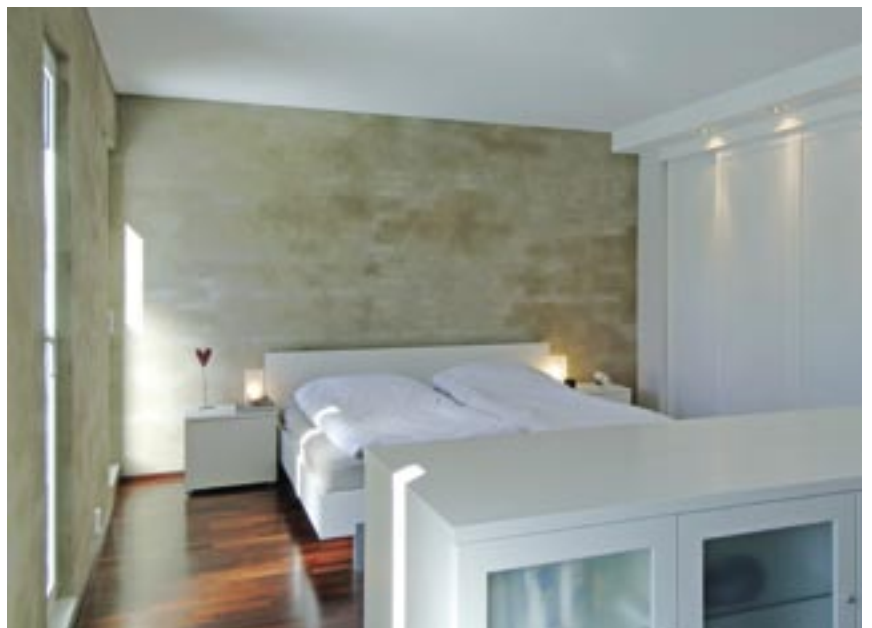
Hverken gips eller tre i gulv og vegger på badet:

Alle vegger er murt; yttervegger i tegl, innervegger i pusset leca m/ smøremembran. Gulv og innervegger er kledd med kalksandstein, dusjnisen har keramiske fliser. Betongelementdekker m/ foliemembran. Våtromsnormens detaljløsninger er fulgt.
Kort sagt: Et bad som tåler vann!

I det loft- og kjellerløse trehuset fra 1961 var det varmt om sommeren. Veldig varmt. På solrike sommerdager var det ofte over 30 grader på soverommene ved leggetid. Nå er det svalt og behagelig. Det er 70 % mer isolasjon i de nye ytterveggene, men først og fremst sørger de 41 cm tykke murveggene for effektiv varmemagasiner. Huset har nå et behagelig inneklima takket være diffusjonsåpne vegger som «puster», og som jevner ut både fukt- og temperaturforskjeller.

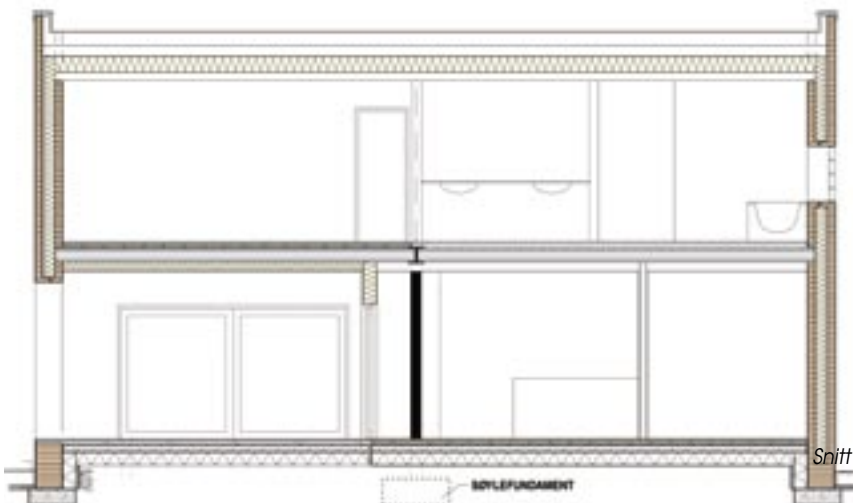
huset. For fra sidene – huset nærmest seg faretruende et kvadrat – er det gamle tydelig og gjenkjennelig. Grunnforholdene tillot ikke et tilbygg som støttet seg til eksisterende hus eller fasade. Eksisterende fundamentstripe tålte heller ikke tilleggslaster. Nye fundamenter måtte trekkes lengst unna eksisterende fundament. Dermed var to hus inntil hverandre utelukket, verken i en eller to etasjer.

Skallmuren er bærende med et samvirke mellom de to vengene som nærmer seg en ren diafragmavegg. Vindusåpningenes diagonale plassering muliggjorde en kontinuitet i veggflaten som er utnyttet konstruktivt. På grunn av grunnforholdene er likevel tilbygget en hybrid av stål, betong og tegl hvor langfasaden tar punktlast

Kjøkkenet ble dobbelt så stort som det gamle, med direkte utgang til overdekket terrasse. På gulvet ble det lagt varmekabler og keramiske fliser, også i en del av det gamle huset, som hadde gassbetongelementer. Her ble det oppførede tregulvet fjernet, og det ble lagt ny påstøp og avretting. I overgangen mellom nytt og gammelt er det en gjennomgående bevegelsesfuge.

på midten og «gavlene» er fullt bærende (tar lastene fra limtrekonstruksjonen i taket og betongelementene i etasjeskillet). Når først konstruksjonen var bestemt, var fremdriften nem, sikret med dyktige håndverkere som passet på hverandre og hjalp hverandre og «huset» til å bli det det gjerne ville, en sekkeskurt teglmur som omfavner et gammelt trehus som åpner seg mot muren som er like sekkeskurt inne som ute.